



SAJTÓKÖZLEMÉNY

Az ÉVOSZ tagszervezeteinek piaci helyzetértékelése és a 2022. évi várakozások

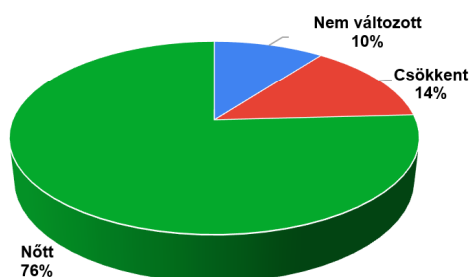
Az orosz-ukrán háború az építőipart is nehéz helyzet elé állítja. A hazai építőanyaggyártásnál és a termékek importjának ellehetetlenülése emeli az árakat, lassítja a kivitelezést. El kell kerülni az építőipari anyagihiányt, hívja fel a figyelmet Koji László, az ÉVOSZ elnöke.

Budapest, 2022. április 4.: Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) tagszervezeteit és az építőipar további jelentős szereplőit, 400 céget megkeresve felmérte, hogy **2021. évben milyen változásokat hoztak a piaci körülmények**, illetve a cégek **milyen várakozásokkal tekintenek a 2022. évre a háborús konfliktus árnyékában.**

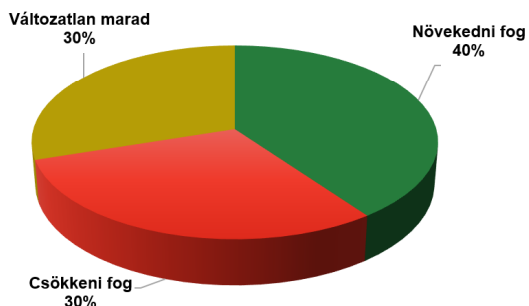
A COVID-19 járvány ellenére 2021. évben a vállalkozások több mint háromnegyedének nőtt az árbevétele az előző évihez képest. Tíz százalékuknál változatlan maradt és csak tizennégy százalék nyilatkozott úgy, hogy 2021-ben csökkent árbevétele 2020. évhez képest. **Össességében 5389 Mrd Ft volt a 2021. évi termelési érték, 13%-kal magasabb a 2020. évinél, úgy, hogy minden alágazat növekedett.**

Cégek nettó árbevétele

2021. év



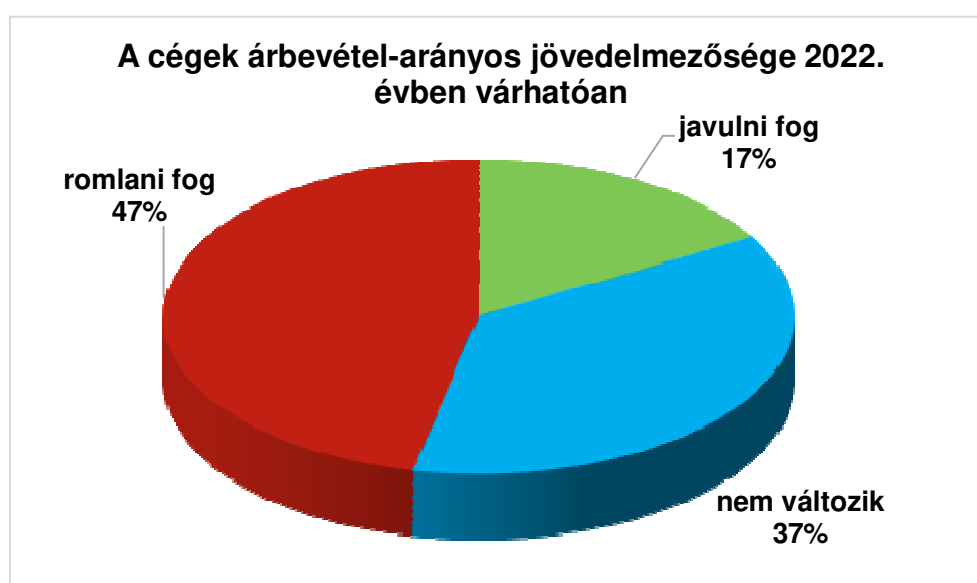
2022. évi várakozás



2022. évre az év elején még 5-6%-os termelésbővülést prognosztizáltunk, azonban **az orosz-ukrán háború tükrében, jelenleg stagnálásra számítunk.** Az állami megrendelések jelentős, mintegy 500 Mrd Ft-os csökkenésével kalkulálunk.

A lakossági megrendeléseknél is stagnálást prognosztizálunk. Az áremelkedések hatására a lakásépítési és felújítási volumen egyelőre nem csökken. Bővülő megrendelést a magánszektor ipari, mezőgazdasági és logisztikai célú beruházásai hozhatnak 2022. évben.

2021. évben az ágazat átlagos árbevétel-arányos jövedelmezősége 12% körül volt. **2022. évben az árbevétel-arányos jövedelmezőséget tekintve a cégek közel fele csökkenésre számít, csak 17%-uk vár javulást.**

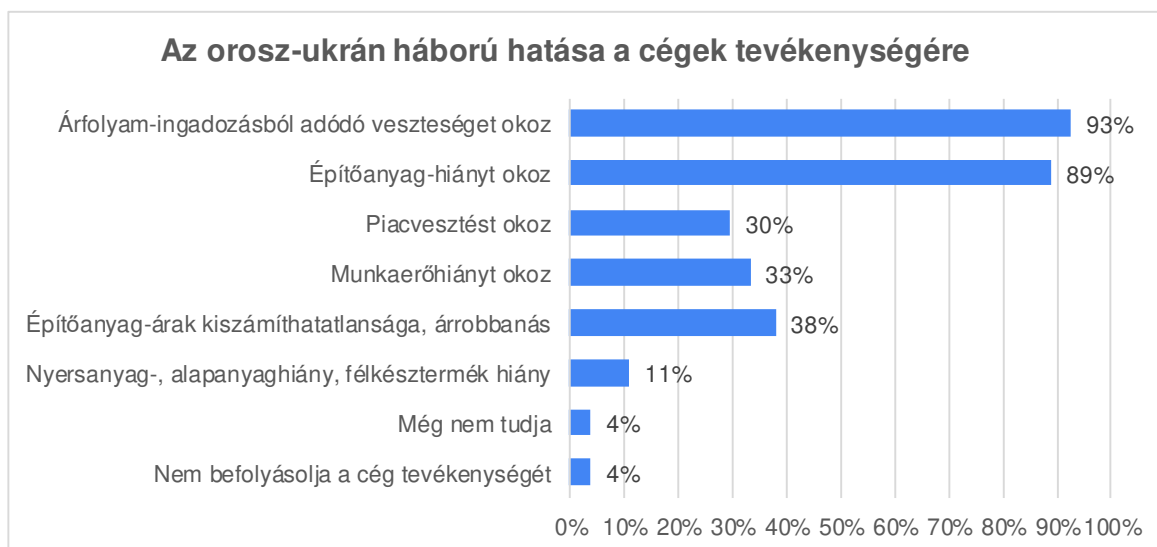


Növekedést a hazai magánmegrendelések területén várnak. Egyenletes szerződéskötésekre 2022. évben nem számítanak az építőipari vállalkozások.

Az ÉVOSZ 400 céget kérdezett meg az aktuális piaci helyzetéről. A válaszadó cégek 83%-a **tevékenységüket leginkább akadályozó tényezőként** ezúttal is a **szakemberhiányt** emelték ki. Nem sokkal maradt le mögötte azonban az **orosz-ukrán háború,** amit a felmérésben részt vevő cégek 80%-a jelölte meg akadályként. Az üzleti tevékenység harmadik leggyakoribb akadályozó tényezőjeként a **beszerzési nehézségeket** említették.



Az építőipar szereplői közül **a kivitelezők és a megrendelők is komoly vesztesei a háborús helyzetnek.** A kivitelezések mérhetetlenül lelassulhatnak és jóval drágábbak lesznek. A lakásügy területén nehéz finanszírozási helyzet alakulhat ki, ha a kereskedelmi bankok nem lesznek képesek a lakosságnak alacsony (5-6%-os) kamat mellett biztosítani a hiteleket. Az orosz-ukrán háború miatt bekövetkezett **árfolyam-ingadozás** a válaszadó cégek 93%-nak okozott veszteséget. 89%-uknál építőanyag-hiányt, 33%-nál munkaerőhiányt, 30%-nak piacvesztést okoz a háború. A válaszadók alig 4%-a nyilatkozott úgy, hogy a háború nem befolyásolja a cég tevékenységét.



A válaszadó cégek közel 85%-a nyilatkozta, hogy nem rendelkezik megfelelő számú és összetételű szakmunkással a megrendelések teljesítéséhez. Legnagyobb hiányt a

szakipari munkáknál jelezték, de hiány van mérnökökből is. A nemzetközi konfliktushelyzet miatt csökkent a külföldi munkaerő-kapacitás, az ukrajnai vendégmunkások a háború kitörésénél otthonrekedtek. Komoly kihívást jelent a munkaerő megtartása, képzése, továbbképzése. Csak a válaszadók 27%-a számol a foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának növelésével a következő fél évben. 2021-ben a KSH adatai szerint átlagosan 9%-kal nőtt a havi bruttó átlagkereset, **2022 év végéig a felmérésben részt vevő cégek közel 15%-os átlagos bérköltség növekedéssel számolnak.**



A COVID-19 ellenére a válaszadó cégek közel háromnegyede biztosított képzést, továbbképzést munkavállalói számára, és ennél is nagyobb arányban, 80%-uk tervezi az elkövetkező egy évben, hiszen ez is a munkaerőmegtartás egyik eszköze.

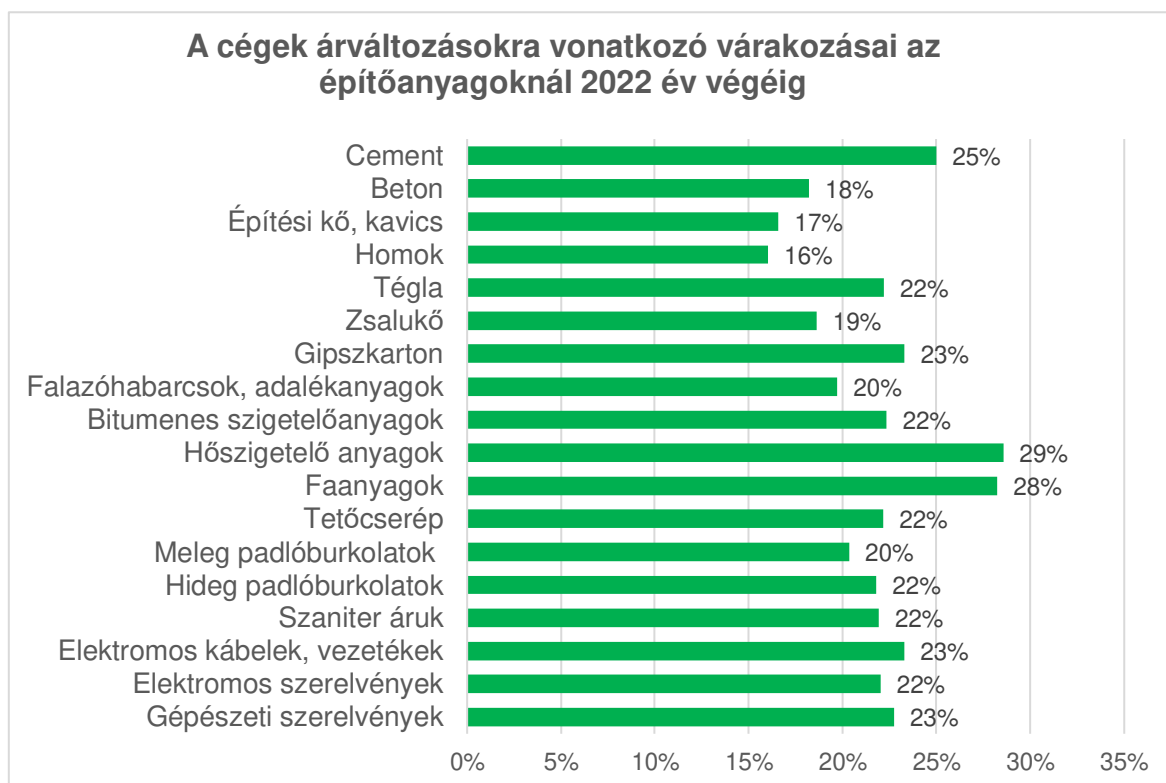
2022. évre vonatkozóan a felmérésben szereplő vállalkozások kevésbé optimisták a szerződésállomány alakulásával kapcsolatban. Egyharmaduk vár növekedést, 27% stagnálást, **40% pedig a szerződésállomány csökkenésére számít.**

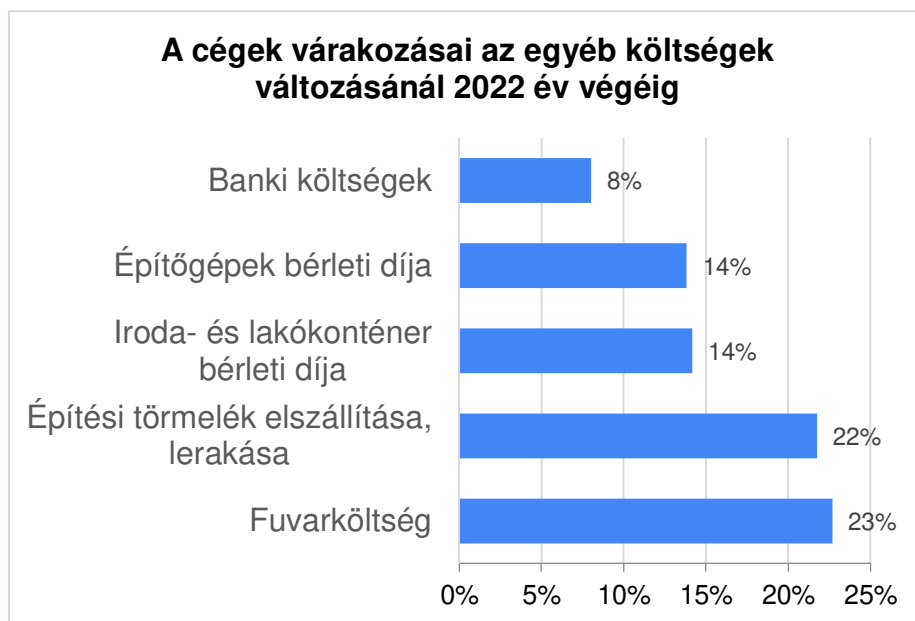
Az elmúlt időszakban felmerülő **forráshiány finanszírozására** a felmérésben részt vevő vállalkozások közel 40%-a vett igénybe vissza nem térítendő állami támogatást, és több, mint fele igényelt 2021-ben banki hitelt a cég tevékenységének finanszírozására. A lízing is népszerű finanszírozási forma volt, 2021-ben a válaszoló cégek 60%-a vette igénybe ezt a finanszírozási módot. Közel 27% belső forrásból oldotta meg a finanszírozást.

2021. december 31-én a felmérésben szereplő **cégek 30%-ának volt kintlévősége**, melynek átlagos nagysága az árbevétel 13% volt. A kintlévőséggel rendelkező cégek

szerint ennek a tartozásnak csak a 91%-a behajtható. Véleményük szerint a **lánctartozás** az elmúlt évek során tapasztalható lassú, de folyamatos növekedése összességében megmarad. Amennyiben a lánctartozás növekedése az utóbbi egy évben tapasztalt dinamikával folytatódik, **2022 végére ágazati szinten elérheti a 240-250 Mrd Ft nagyságot.**

A vállalkozások várakozásai szerint ebben az évben az építőanyagok ára (25%), a fuvarköltség (23%), az építési törmelék elszállítása és lerakása árának változása (22%), valamint az alvállalkozói díjtételek változása (17%) lesz a legnagyobb mértékű. A válaszadók az építőanyagok közül a hőszigetelő anyagok 29, a faanyagok esetében pedig 28%-os árnövekedésre számítanak, de **minden építőanyag esetén az inflációt meghaladó árnövekedéssel számolnak.**





Ebben a helyzetben a cégek szeretnék megállapodni a megrendelővel a **többletköltségek megosztásán**. Az új szerződéseknél beépítik az emelkedő árakat, az emelkedő béreket és a járvány, valamint a háború okozta többletköltségeket. 2022. év második felétől erősebb piaci versenyre számítanak, ami az éves nyereség csökkenését hozhatja magával.

Összességében 2022. március végén még elmondható, hogy a 2022-es üzleti helyzet kezelhető. Az orosz-ukrán konfliktushelyzet azonban negatív irányba fordítja a kilátásokat és sok a bizonytalanság. 2022. évre összességében a tavalyi építőipari ágazati 13%-os termelésnövekedés után idén stagnálás várható.

Budapest, 2022. április 4.